T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.68/6802-7

Konu :

..... BİRLİĞİ

İSTANBUL

İlgi :

İlgide kayıtlı yazınızda, ithalatçı firmaların akreditifli ödeme şekline göre gerçekleştirecekleri ithalat işlemlerinde akreditifi amir/ithalatçı sıfatıyla yurtdışındaki bankalar nezdinde açmayı tercih edebildikleri belirtilmekte ve bu akreditif bedellerinin Türkiye'deki bankacılık sistemi kullanılarak ithalatçı firmanın hesapları üzerinden ödenmesi sırasında, ithalatçı firmanın Türkiye'den yaptığı transferin;

- Yurtdışında akreditifi açan banka hesaplarına ve nihai olarak ihracatçı firma hesaplarına alacak kaydedilmek üzere şartlı olarak gönderilmesi,

- Yurt dışında akreditifi açan banka nezdindeki yine ithalatçı firmanın hesaplarına gönderilmesi

durumunda gerçekleştirilen bu ödemelerin ithalat ödemesi olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu ödemelerin hangi şartlar altında kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisine tabi tutulacağı hususunda bilgi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 12.05.1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kararnameye ilişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra Nolu Tebliğin 2 nci maddesi uyarınca; kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemleri % 3 oranında kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisine tabi olup, peşin ödeme şekline göre yapılan ithalat işlemleri üzerinden fon kesintisi yapılmamaktadır.

Bu ödeme şekilleri içinde yer alan mal mukabili ödeme şeklinde mal bedeli mallar gümrükten çekildikten sonra ödenmektedir. Vadeli akreditifli veya kabul kredili ithalatta ise mal bedelleri mallar gümrükten çekildikten sonra akreditifte belirtilen vadede veya poliçe vadesinde ödenmektedir. Anlaşılacağı üzere, vadeli ithalatta fon kesintisi alınma nedeni, malların fiili ithalinin gerçekleştirilmesinden sonra ithalat bedelinin ödenmesi suretiyle ithalatçının kredilendirilmiş olmasıdır.

Öte yandan, ödeme şekli "peşin" olarak belirtilen ithalat işlemlerinde, mal bedelinin gümrük mevzuatında tanımlanan gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce transfer edildiğinin tevsik edilmesi şartıyla fon kesintisi yapılmamakta, mal bedelinin bu tarihten sonra transfer edilmesi halinde ise ithalatçı kredilendirilmiş olacağından kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda, gümrük beyannamesinde gösterilen ithalat tutarının Türk Lirası karşılığının, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce, ödeme şekline göre Döviz Satım Belgesi, Türk Parası Transfer Belgesi veya ithalat bedelinin döviz tevdiat hesabından ödendiğine dair bankaca verilen bir yazı ile gümrük idarelerine tevsik edilmesi halinde fon kesintisi yapılmadan malların ithal edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Nitekim, T.C. Merkez Bankasının, 05.08.1996 tarih ve 96/2 sayılı Talimatının 1. bölümünde, malların gümrükten çekilebilmesi için mutlaka gümrük idarelerine kaynak kullanımını destekleme fonu alındı makbuzu veya ödemeyi tevsik edici belgelerden birinin ibrazının zorunlu olduğu ifade edilmiştir. Malların gümrükten çekilmesi esnasında gümrük idarelerine mal bedelinin transfer edildiğinin tevsik edilememesi halinde yapılan ithalatın kredili ithalat olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, T.C. Merkez Bankasının 12.09.1996 tarih ve 96/3 sayılı Talimatının 9. bölümü uyarınca, bedelleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Dış Ticaret Genel Müdürlüğü Kambiyo Mevzuatı Müdürlüğünün Sermaye Hareketleri Genelgesinde belirtilen esaslar çerçevesinde sağlanan kredilerinden karşılanmak suretiyle ödenen ithalatta, bankalarca döviz satım belgesi düzenlenmediğinden, bedelleri söz konusu kredilerden karşılanan ithalatlarda mal bedelinin ödendiğinin gümrük idarelerine tevsikini teminen Bankalarca firmalara, ilgili gümrüğe ibraz edilmek üzere mal bedelinin yurt dışındaki ihracatçıya ödendiğine dair bir yazının verilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Hazine Müsteşarlığının 09.01.2009 tarih ve 1038 sayılı yazısında; "...İthalatçı firmaların yurt dışındaki bankalar aracılığı ile açtırdıkları akreditiflerin bedellerinin, akreditifi açan bankaca ihracatçı firma hesaplarına ödendiğinin şifreli bir mesajla havaleyi yapan Türkiye'deki bankaya teyit edilmesi ve ithalatçı firmanın konuyla ilgili bilgi ve belgeleri (akreditif sözleşmesi, proforma fatura vb.) Türkiye'deki transfer yapan bankaya ibraz etmesi halinde, Türkiye'den yapılan transferin ithalat ödemesi olarak kabul edilmesinde kambiyo mevzuatı açısından bir sakınca yoktur." denilmektedir

Bahis konusu transferlerin Hazine Müsteşarlığının yazısında belirtilen şartlarla bir ithalat ödemesi olarak kabul edilmesi mümkün olmakla beraber, bu ithalat ödemesinin peşin bir nitelik taşıyıp taşımadığı hususunda karar verilirken ithalata ilişkin ödemenin hangi tarihte yapıldığının belirlenmesi ve bu tarihin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihle karşılaştırılması gerekmektedir.

Bu kapsamda, kaynak kullanımını destekleme fonu yönünden, ithalat ödemesinin, akreditif bedellerinin akreditifi açan bankaca ihracatçı firma hesaplarına ödendiği tarih itibariyle yapılmış olduğunun kabul edilmesi ve bu tarihin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile karşılaştırılması gerekmektedir.

Bu itibarla, yurt dışındaki akreditifi açan banka tarafından ihracatçı firma hesaplarına ithalat ödemesinin yapıldığı tarihin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce olması kaydıyla Türkiye'den yapılan transferin kaynak kullanımını destekleme fonu yönünden peşin bir ithalat olarak kabul edilmesi mümkün olup, ihracatçı firmanın hesaplarına gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten sonra ödeme yapılması halinde ise Türkiye'den yapılan transferin peşin bir ödeme olduğunun kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, bu transfer işlemi sebebiyle gümrük idarelerine peşin bir ödeme yapıldığı hususu ithalatçı tarafından yurt içindeki transferi gerçekleştiren bankadan alınacak bir belgenin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi suretiyle tevsik edilecektir. İlgili gümrük idaresine sunulacak bu yazıda, yurt dışındaki bankalar aracılığıyla açtırılan akreditiflerin bedelinin akreditifi açan banka tarafından ihracatçı firma hesaplarına ödendiğinin şifreli bir mesajla bankalarına teyit edildiği ve bu ödemenin mesnedi ithalat işlemine ait belgelerin de bankalarına ibraz edildiği belirtilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Başkan a.